

Budapest, 1898. csütörtök, július 28.

II. évfolyam, 173. szám.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)
Árma mindenütt 1 krajczár.
Előzetési ára:
Helyben házhoz hordva vagy vidéken
postai szőküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Konvód-utca 4. szám.
Szerkesztési órák:
delelőtti 10 órától delután 3 óráig.
Kiadóhivatal nyitva egész nap.
Szerkesztési telefon: 686.
Kiadóhivatali telefon: 388

1400 koronára játszanak

az e heti, július 25-től július 30-áig megjelenő összes lappéldányok és pedig a napi 50 koronás és a heti 200 koronás főnyereményen kívül, a fel nem vett s újra sorsolás alá eső nyerményekre; 11 ötven koronás és 3 kétszáz koronás főnyereményre is.

Budapest, július 28.

Bismarck állapota változatlan.

Washingtonban megszabták az amerikai békefelteteleket.

A beteg Bismarck.

Nagy betegnek jelentik Friedrichsruhéból Bismarck herceget. A természet törvénye nem válogat semmindegy neki, akárhogyan él, akármily mélységgel véste be tetteit a történetbe, akármily fény és hatalom vette körül. Németország nagy embere, a század egyik hatalmas szelleme, kiben az emberi erély és a sors kedvezése olyannyira egyesültek, ki egy nagy nemzet vágyait és törekvéseit valósította és a széttagolt nemzetből egységes és zord erőt alkotott, mely közel három évtized óta vezérli világrészünket s idegen világrészekben is lengeti zászlaját — ez a nagy ember már 83 éves. A természet törvénye feléje nyújtja kezét. Nagy szellemeket, amelyek alkottak, a koporsó el nem zárja. Örökségül jutnak késő időknek, melyek magokra vállalják, hogy megőrzik az emlékezetben, a kegyeletben és a szívekben.

A fridrichsruhei beteg életéhez és halálához nem fűződik már se politika, se a jövő programja, se megkezdett és félbemaradó feladat. Bismarck élete évek óta egy nagy magány, mely azonban e nyughatatlan és forrongó léleknek pihéssé nem válhatott. Jobban ebben a században se császár, se katona, se diplomata nem teljesítette feladatát, mint ő, aki bevégzte feladatait és kimerítette rendeltetését. Szinte félelmesnek mutatkozott már cselekvő erejében és roppant népszerűségében. II. Vilmos császár szépen megköszönte neki, amit Németországnak és I. Vilmos császárért tett s elküldte pihenni. A császárok és királyok mégis csak hatalmasabb anyagi erejüknél fogva, mint akiknek erejüket az elme és lélek adja. Bismarck már évek előtt befejezte pályafutását, a politi-

kát és a világeseményeket nem igazgatta többé, legfeljebb zsörtölődött, mégis nem szűnt meg a közélet tényezője és a közérzés vezetője lenni. Németország lángoló tisztelete ott égett körülte Fridrichsruhében is. De már életében megszűnt irányítani az aktuális politikát, amit a császár magának tartott meg. Bismarck bármennyire is éljen még s bár a legőzelebbi napokban váljék be rajta a természet kérlelhetetlen törvénye, Németország politikájában az többé nem jelent semmit.

Aki most beteg, álmatlanul fekszik a fridrichsruhei kastélyban, szabad eszmékkel nem gazdagította ezt a századot. Az 1848-iki nagy áramlatok sehohsem találtak oly gátakra, mint Németországban és senki annyi egyéni tulajdonságokkal fölverézve nem küzdött ellenük, mint Bismarck. Egy vágy, mely erőszakkal is érvényesülhessen — Bismarcknak kitűzött célja volt. Az erőszakot kötelességnek tartotta, de mint nagy koncepciója államférfiúnak, a kitűzött célja is nagy volt. A hatalmat mint jótékony eszközt kezelte, hogy Németországot nagyvá tgye. Sikertült — a siker pedig mindeneknek a bíráta és bocsánata. A szabadságnak, a törvényességnek még látszatával sem gondolt, ha arról volt szó, hogy elérje kitűzött célját.

Megteremtette a nagy katonai és rendőri államot, mely Európában most uralkodik. Az országok és népek életének becsét többé nem az alkotmányával és nem a polgári jogok mérik, hanem a mérlegben a kielendő mérték Brennus kardja, a hadsereg. Szabadelvűségben, a jogok fejlődésében, a polgári értékben visszament egész Európa, hanem a hadseregek irtózatosan fejlődtek s a katonaság egyenruhája színe és tulajdonsága az országoknak s a hadsereg fentartása feladata a nemzeteknek.

De Bismarck a szabadságnak nem mániákus ellensége volt. A német népet kárpótolta érte nemzeti egységgel, világraszóló hatalommal. Nem pro-

csékoló és tékozló szellem volt, hanem alkotó. A német nemzetet oly nagyvá tette, hogy a német nemzetől függ csupán, hogy Európát a szabadságban is vezesse. Erre az erőt és nagyságot Bismarck megszerezte neki. Még ily nagy államférfiúnak sem lehet érzelme minden iránt. Azért a nemzet, hogy éber legyen és szervei, érzelmei el ne zsibbadjanak. Bismarcknak is sok az ellenfele a nagy német földön, de a német nagyságot nincs aki ne tisztelné ezt a hajthatatlan nagy németet. Az egész világ minden nemzetét irigylő az ilyen államférfiakat, kik oly szédítő magasságra emelkednek fel a személyi hűalom és puffeszkedés piros bársonyszékén felül s a kormányzás fegyverével nem pártbeli ellenfelekre és választókerületi hódítókra vadásznak, hanem nemzeti feladatokért küzdenek. Mert nagy és kis nemzetek közt is egyformán akadnak nemes és nagy feladatok.

Budapest, július 28.

+ **Tanúrok kinevezése.** A hivatalos lap mai száma a következő kinevezéseket közli: A király Polgár György miskolci gimnáziumi igazgatót jelenlegi minőségében a VII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter pedig Szőlőssy Ferencz szolnoki állami főgimnáziumi reáns tanárt e minőségében a gyöngyösi állami gimnáziumhoz áthelyezte és az igazgatói teendőket megbízta. Kerekes Sándor nagyszőlősi állami polgári iskolai igazgató-tanítót, jelen állomását való meghagyása mellett, igazgatói minőségében megerősítette.

+ **A katonanevelés reformja.** A katonai főreáliskolában az idén tartották meg az első érettségi vizsgálatokat. A vizsgáknak az a célja, hogy a főreáliskola utolsó évfolyamát végző növendékek közül kiválogatják azokat, kik az akadémiai kiképzésre érdemesek. Az idén heten voltak azok, kik nem tették le jó eredménnyel az érettségit és ezeket valamely gyalogsági hadapródiskolába (a bécsi, prágai, lipsonai és a königsfeldi hadapród-iskolákat kivéve) osztják őket. E növendékek tehát néhány hónappal később nyerik el a tisztirangot, mint az akadémiát végző bajtársaik. A közös hadügyminisztérium VI-ik osztályában most a katonai neveléstelekek reformján dolgoznak,

melynek egyik legfontosabb pontja az lesz, hogy a hadapródiskolák harmadik évfolyamát jeles eredménnyel végző növendékek is beléphetnek a katonai akadémiára.

+ **Betiltott nemzetközi igazoló jegyek.** A belügyminiszter betiltó rendeletere után, most — mint értesülünk — az igazságügyminiszter is bocsájtott ki rokontartalmu rendeletet. 39875/1158 sz. alatti rendeletében a következőleg szól:

Bizonyos Luksch Vilmos »Nemzetközi igazoló-jegy« elnevezéssel oly úrlapokat hozott forgalomba, melyeknek célja valamely személy azonosságát annak arczképével és névalírásának körjegyzői hitelesítésével igazolni. A kérdéses igazoló jegyek a fél névalírásának tartalma mellett sajátkezű névalírását tartalmazták, az arczképen keresztülhuzott zsinór végét a kir. körjegyző lepecsételé és a névalírást hitelesítő záradékát és arczkép mellé vezetné, alább következék a kir. törvényszék elnökének hitelesítési és a kir. igazságügyminisztérium felülhitelesítési záradéka.

Mint hogy ezek az igazoló-jegyek a reájuk vezetett aláírások és hitelesítések folytán hivatalos okmány látszatával bírnak és így könnyen félreértésekre és visszaélésekre szolgálhatnak, különösen pedig az utlevélre vonatkozó szabályok kijátszására és a katonakötelesség alól való kibúvársra könnyen felhasználhatók, a királyi belügyminiszter az azoknak forgalomba hozatalát folyó évi június hó 21-én 25357. szám alatt kelt körrendeletével eltiltotta és e tilalom megszegését az 1870. évi XL. törvények 1. §-a alapján kihágásnak nyilvánította, mely 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Mint hogy tehát a szóbanforgó »Nemzetközi igazoló-jegyek« forgalomba hozatala büntetendő cselekményt képez, ily jegyek kiállítására az igazságügyi hatóságok sem a fél névalírásának hitelesítése, sem a körjegyzői aláírás hitelesítése által nem működhetnek közre.

Felhívom emellett, hogy a kir. körjegyzői kamarákat, köztjékek jelen rendeletet a kerületükhöz tartozó kir. körjegyzőkkel oly figyelmeztetés kíséretében, hogy a kérdéses igazoló-jegyeken a fél névalírásnak körjegyzői hitelesítést meg kell tagadniuk.

Önként érthető, hogy a szóban forgó igazoló-jegyeken a fél névalírásnak bírói hitelesítését is meg kell tagadni.

Végül felhívom a kir. törvényszékek elnökeit, hogy amennyiben a Luksch Vilmos által esetleg forgalomba hozott igazoló-jegyen titulum előforduló bírói vagy körjegyzői aláírásnak hitelesítésé-

kéretnek, a hitelesítést minden egyes esetben tagadják meg.

Bismarck betegsége.

(Az Esti Hírlap táviratai.)

Berlin, július 27.

A Berliner Tagblatt értesülései szerint Bismarck hercegnek nyílt csontsebe van, amely rendkívüli fájdalmakat okoz neki. A herceg általános gyengesége aggályos, ugyanígy, hogy Schweninger dr. pillanatra sem mozdulhat el az ágyától. A lakás hermetikusan el van zárva a külvilágtól. Semmi biztosat nem lehet megtudni a baj részleteiről. A herceg életét közvetlen veszély nem fenyegeti, ha a szervezet egyébként fel nem mondja a szolgálatot.

Köln, július 27.

A Volkszeitung Friedrichsrühéből eredő jelentések alapján határozottan állítja: Kétségtelen, hogy Bismarck herceg betegsége aggasztóra fordult. A herceg környezete már több hét óta el van készülve a válságos fordulatra.

Berlin, július 27.

A lakosság óriási érdeklődéssel van Bismarck herceg állapota iránt. Az utcákon csoportokba verődve tárgyalják a herceg betegségét, s az eshetőségeket. A lapok szerkesztősegeit pedig valóságos ostromolják Friedrichsrühéből érkező hírekért.

Frankfurt, július 28.

A Frankfurter Zeitung egy távirata azt mondja, hogy Bismarck állapota aggasztó.

Friedrichsrühe, július 28.

Bismarck herceg környezete tisztában van azzal, hogy állapota komoly aggodalomra, ad okot s a katasztrófa el van készülve, azt hiszik, hogy közvetlen veszély nem forog fenn.

Berlin, július 28.

Friedrichsrühéből ma délelőtt érkezett távirat konstatálja, hogy Bismarck herceg állapota aggasztó ugyan, a katasztrófa bekövetkezésétől azonban egyelőre nem kell tartani.

Berlin, július 28.

A Friedrichsrühéből érkezett utolsó hírek jók. Bismarck herceg étvágya kielégítő és szellemi képességei sem gyöngültek. Az időnként beálló bágyadság aggasztó ugyan, mégis remélik, hogy a herceg állapota jobbra fordul.

Berlin, július 28.

A Kleines Journal egy munkatársa meginterjúvolta Schweninger drt, aki kijelentette, hogy Bismarck állapota veszedelmes, de reméli, hogy a beteg ezt a bajt is le fogja küzdeni és néhány esztendőig élél még. Schweninger ma Szászországba utazik, de pénzeiken visszatér Friedrichsrühebe.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-ügy.

Páris, július 28. (Az Esti Hírlap távirata.) A lapok egyhangulag azt írják, hogy Du Paty de Clam órnagy ügyében a döntés mára várható. Nagyrészt azt hiszi, hogy a köztársaság főügyésze ellene fog nyilatkozni a Du Paty de Clam ellen indítandó eljárásnak. Mások azt állítják, hogy tudomásuk szerint a főügyész parancsot adott a vizsgálat megyindítására. A Radical jelenti, hogy Zola július 18-án, a tárgyalás estéjén Versaillesből egyenesen Londonba utazott.

A háború.

(Az Esti Hírlap táviratai.)

New-York, július 28.

Az «Evening Word» washingtoni távirata jelenti: Day államtitkár és Moore helyettes-államtitkár már megállapították a béked tárgyalások alapvonalait, hogy azokat a kabinet elé terjesszék. A részleteket nagy titokban tartják, de azért határozottan állítható, hogy a főpontok a következők:

1. Kuba spanyol fenhatóságának feladása azzal a beismeréssel, hogy Kuba lakosságának, Amerika oltalmát alatt jogában áll, állandó kormányformát választani; 2. Puerto-Riconak az amerikai Egyesült-Államok részére való teljes és föltétlen átengedése; 3. A Filippinák kérdésének tanácskozás vagy bizottság útján való szabályozása.

Amerika önmagának a kereskedelmi előnyök maximumát, kapcsolatban a kormányzati felelősség minimumával, fogja követelni. Ami a Marianákat, Carolinákat és a többi kivított pontokat illeti, ugye ezek kérdése a gyors megegyezés és békekötés akadályát nem fogja képezni. A kabinet egyik tagja, aki a tegnapi este a «Fehér ház»-ban tartott tanácskozásokon jelentékeny szerepet játszott, ma kijelentette, hogy az Egyesült-Államoknak a Filippinák csoportján elfoglalandó területek kérdésénél valószínűleg csakis egyetlen szigetről lesz szó.

Madrid, július 28.

San Juan de Portorikóból hivatalos távirat jelenti, hogy az amerikaiak Yanco irányában előrenyomultak és egy 700 önkéntesből álló csapat ellen, mely az éjszátéségének védelme alatt akadálytalanul megtámadta az amerikaiakat, több csatározást folytattak, de kényeszerültek tegnapi állásukba visszavonulni.

London, július 28.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Fegyverszünetre vonatkozó határozat csak akkor várható, ha határozott biztosítékok lesznek arra nézve, hogy ezt a béketárgyalásokat fogják követni. Az előzetes szerződésben a spanyolok részéről benne kell azon kötelezettségnek lenni, hogy készek magukat bizonyos föltételeknek alávetni, melyeket az egyesült államok, mint a béketárgyalások alapvető feltételeit, eléjük terjeszt.

Féltékeny após.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Most az egyszer nem a szegény anyósokra jár a rud. Ők most diadalmaszkodhatnak, mert egy após az, aki galibát okoz a vejének.

Pandolji Dominik márkí, Guttauro hercege tudvalevőleg csödbe jutott. De nem csupán ez az eset terelte rá a közfigyelmet, hanem még inkább az a pör, melyet a herceg egy magyar bíróság előtt apósa, Dunavecsey gróf Dunay ellen indított, azt állítván, hogy Dunay gróf megszóltta tőle a leányát, mert féltékeny rá, a vejére.

A herceg a zalaegerszegi törvényszéknél benyújtott panaszában így adja elő házassága történetét:

Tavaly áprilisban vette feleségül Dunay grófnak leányát a márkí. A gróf házspekulációkon nyert nagy vagyont és azután — mondja a márkí — megszerezte a római grófi titulust. A lakodalmi ünnep fényes volt; az olasz udvar is küldött üdvözlő táviratot; a vőlegény apja ugyanis Bukarestben volt olasz követ. Az ünnepség után azon-

nal nászutra indult az ifjú pár. És ekkor a márkí valahogyan sérülést szenvedett a kezén; heves láz és fájdalom gyötörte s a vérmérgőzés tünetei mutatkoztak. Grácban ki kellett szállniok, hogy a beteg pihenőt tarthasson. Szerető gondnal ápolta férjét a fiatal hitves és si-erült nemsokára annyira javítani a beteg helyzetén, hogy utjukat folytathatták. De állapota ismét rosszabbodott és Udineban újra ki kellett szállniok s a hotelszobából kórház s a fiatal asszonyból újra hű ápoló lett.

A márkí még heves lázban feküdt, amikor hírtelenül és váratlanul megjelent Dunay gróf a szállodában. Ujabb izgatott szavallások után s mivel az asszony maga is azt mondta, hogy apját másként nem lehet az egyezség létesítésére bírni, végre megegyeztek abban, hogy az asszony visszatér egyelőre szüleihez s a fiatal házasság elbucsztak egymástól.

Az após csakugyan el is utazott Bécsbe, hogy a hitelezőkkel egyezsége lépjen.

Az egyezség nem sikerült, megújították a csődöt. Panaszában továbbra azt állítja a márkí, hogy maga is meggyőződött arról, an if Dunay gróf felől eddig a világ beszélt, ugyanis, hogy a gróf féltékeny a vejére, leányának férjére s az asszonyt a szó szoros értelmében ravasz fondorlattal szöktette meg féltékenységekben. A sok tanu között, akikre a márkí e tény bizonyítása miatt hivatkozik, van a fiatal hitves is, aki egy ízben állítólag így szólt férjéhez:

— Ne csodálkozzál fölött, hogy apim jelenlétében nem vagyok irántad olyan gyöngéd, mint egyébkor. Apa borzasztón féltékeny. Első eljegyzésemet is azért bontotta föl, mert nem láthatta, hogy más irányában gyöngéd vagyok.

A pör végét nagy érdeklődéssel várják, mert szerfölött pikáns részletekre van kilátás, különösen azokra a tanukra kíváncsiak, akikkel a márkí az apósa féltékenységét iparkodik bizonyítani.

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

A magyar újságolvasás megkedveltetésére és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hírlap közönsége, tehát az egykrajzáros hírlap minden vevője számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgyat

sorsjátékot

rendezünk.

Egy krajzárért az Esti Hírlap minden vevője játszik és pedig nem csupán az aznapi számokra való sorsoláson, hanem a heti sorsoláson is.

A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyereménynek pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak 200 korona.

Gondunk volt arra, hogy valóban pénzértékű, mindenképpen becses és — szűkség esetén — azonnal pénzre tehető nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendes napi ötven koronás nyereményekre a következőket:

1. Munkácsy összes munkái és élete. Nagy díszkiadás, vagy
2. Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy
3. Női aranyóra, arany lánczozal.

A kétszáz koronás nyereménytárgyak:

1. A Pallas nagy Lexikona, az összes ismeretek tára díszkötésben, vagy
2. Kitűnő gyártmányu bicikli vagy
3. Kettős fedelű férfi aranyóra, aranylánczozal.

E sorsolásunkra a m. kir. szabadalmi hivatalától 11,614. szám alatt kétszázlagos szabadalmunk van, a m. kir. lottófüvedéki igazgatóság pedig 769. számú rendeletével adta meg vállalkozásunknak a pénzügyi hatóságai engedélyt. A sorsolás kir. közjegyző hivatalos közreműködésével történik.

Azokat a nyereménytárgyakat, amelyekért a nyerő 14 nap alatt bármi okból nem jelentkezik, havonkint újra sorsoljuk olvasóink között és pedig ama nyereményeket, amelyek felvételre ideje a hó végéig lejárt, mindenkor a következő hónap első hétfőjén.

A szerdai

lappeldányainkra való sorsolás ma csütörtökön délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a július 27-iki szerdai e napi kelettel kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre a szerdai

* EE—162 *

mint azt az alábbi közjegyzői hivatalos tanusítvány igazolja:

Ügyzám

1395/1898.

50

kr.

Tanusítvány.

Én dr. Weinmann Fülöp budapesti királyi közjegyző hitelesen tanusítom, hogy az Esti Hírlap sorsjátékánál mai napon délelőtt a 162 egyszázhatvan két nyerőszám és EE sorozatbeli húzatott ki. Budapestben, egyezernyolczszázkilencvennyolcz évi július huszonnyolczadikán.

(P. H.) Dr. Weinmann Fülöp kir. közjegyző.

Felkérjük e szerdai lappeldány tulajdonosát, hogy az 50 koronás, tetszése szerint választandó nyereménytárgy átvétele végett kiadóbizatalunkban jelentkezni sziveskedjék.

AZ ESTI HIRLAP.

Honvéd-utca 4.

ESTI HIREK.

Városi ügyek.

— A vízművek szakértői. A közgyűlés a vízvezeték ügyében arra utasította a polgármestert, hogy szakértőkkel vizsgálta meg a vízműveket. A polgármester beírdi szakértők küldésére felkérte a műegyetemet, a mérnök és építőegyesület és a közmunkák tanácsát. A közmunkák tanácsa kiküldte Jánuszky főmérnököt, a műegyetem pedig Wartha Vincze műegyetemi tanárt. Külföldi híres-égek közül a polgármester meghívta Lueger Ottó stuttgarti műegyetemi tanárt, a hydrotechnika nagymestereit és a birminghami világhírű vízművek tervezőjét. Lueger készséggel megígérte, hogy eljön, Birminghamból azonban még nem jött válasz.

Rendőri hírek.

— Podolszky né gyilkosa. Egy hónap mult el immár azóta, hogy a vizvárosi temetőben Podolszky Alajosné meggyilkolták s kirabolták. A rendőrség a legerélyesebb kutatás dacára sem tudta eddig kéz ekeríteni a gyilkost. Közvetlenül a gyilkosság után elfogtak ugyan egy csavargót több súlyos gyanúk alapján, később azonban kislült, hogy a vizsgálat hamis nyomon járt s az illetőt szabadon kellett bocsátani. Most végre ugylátszik, helyes nyomon van a rendőrség. Tegnapi ugyanis egy levél érkezett a főkapitánysághoz, amelyben a levél írója e mondja, hogy egy krisztinavárosi pálinkamérésben véletlenül összekerült egy csavargóval, akiről biztosan hiszi, hogy az ölte meg az öreg asszonyt. Az ismeretlen beszélgetésbe bocsátkozott vele s elmondta, hogy valamikor jól ment a sora, de nem szeretett dolgozni s most rabolni, gyilkolni is képes volna, hogy kényelmesebben megélhessen. Szóba került a vizvárosi rablógyilkosság is és a feljelentő osudalkozását fejezte ki, hogy hogyan lehetett azt a szerencsétlen asszonyt egy hitvány fülbevalóért meggyilkolni. A már félig ittas legény erre mosolyogva felelte: kapunk még annál különbet is. A rendőrségnek a személyleírás alapján sikerült a gyanúsított embert kézrekeríteni. A letartóztatott ember is rendezesen abba a pálinkamérésbe járt, ahová Podolszky né s ahol nem egyszer megsélték, hogy az öreg asszony megalkarított pénzt ruhájába bevarrva hordja. A vizsgálatot Zsarnay rendőrtanácsos vezeti.

— **Eltűnt. Szalay** László, budapesti születésű 18 éves hajadon szüleinek szüneteltetésére 11. sz. alatt levő lakásáról eltűnt. Szülei aggódnak, hátha valami szerencsétlenség érte. Személyleírása: termete alacsony, kóvér; arca, gömbölyű; szeme és haja barna. A rendőrség nyomozza.

— **Tűz.** A Péterfy-utca 24. szám alatt levő plakát-gyár ismeretlen okból kigyulladt. A gyári személyzet, a tüzet még a tűzoltóság megérkezése előtt eloltotta. A kár igen csekély.

— **A Konzervgyári sztrájk.** A soroksári-utcai Konzervgyár munkásainak mozgalma csakugyan sztrájk jellegűt öltött. Ma 4 1/2 munkás hagyta el a munkát s félnek, hogy a többi munkások is sztrájkolni fognak. Csendezés azonban nem történt.

— **Egy ütés.** A Podmaniczky-utczában a nyugati műhelyben elgázolta a villamos vasút Szabó Erzsébet 30 éves családleányt. A mentők a Rókusba szállították.

Törvény előtt.

— **Tóth Kálmán mélyén hazahozták.** Tóth Kálmán és felesége két-három nap múlva már Budapesten lesznek, amennyiben Brémából már napok előtt utnak indították őket. Tóthék már c-eh földön vannak. A börtönőrök holnap utaznak Marcheggig, hogy ott Tóthot és feleségét átvegyék az osztrák csendőrtől. A sikkasztó apósa, Radics Péter miskolci magánhivatalnok, a napokban a budapesti kir. ügyészségnél járt, intézkedést kérve arra, hogy leányát, már mint Tóthné és a sikkasztó két apró gyermekét, akiket szintén elfogtak volt Brémában, az odaváltozó szabaddon bocsássa. Az ügyészség azonban, mely még ma nem tudhatja, nem büntársá-e Tóthné és urának, csak a gyermekeket illetőleg teljesíthette a kérését. A nagyapa erre rögtön kiutazott Brémába érték.

Különlétek.

— **Ottó főherceg és a Vilmos huszárok.** A Vilmos német császár nevét viselő 7. huszárezred jubileumán Ottó főhercegnek kellett volna a királyt képviselnie. Nagy meglepetést keltett azonban, midőn Ottó főherceg kevéssel a jubileumi ünnepségek előtt arról értesítette a 7. huszárezred parancsnokságát, hogy betegség miatt nem jelenhetik meg az ünnepen. Az ilyen eset — annál is inkább, minthogy a főherceg nem volt ágyban fekvő beteg — nem maradhatott el anélkül, hogy különféle kombinációkat ne fűzzenek hozzá. Így például most azt beszélnek, hogy Ottó főherceg nem annyira egészségi okokból, mint inkább azért maradt el, mert megjelenése különféle etikettbonyodalmakat idézett volna elő. E bonyodalmak csak a toasztoknál fordulhatnának volna elő, mert Ottó főherceget ugyanis, mint az uralkodóháznak rangban egyik legidősebb tagját és mint királyunk képviselőjét minden tekintetben az első hely illeti meg.

— **A nagybeteg Arany László.** Arany László alapota igen aggasztó. Korányi Sándor dr., ki ma reggel a betegnél megjelent, igen válságosnak tartja állapotát. Pollacsek dr., Korányi Frigyes dr. asszisztense állandóan a beteg mellett van. Személyesen tudakozódtak ma délelőtt a beteg állapota felől Perczel Dezső belügyminiszter, Gyulay Pál, Adám András kuriai bíró és Kornfeld a hitelbank vezérigazgatója, táviratilag pedig: Szilágyi Dezső, Darányi Ignác, Dessenffy Aurél gróf, Berzeviczy Albert és Bezerédy István.

— **A trónörökös Krakóban.** Ferenc Ferdinánd főherceg a leendő trónörökös új katonai állásával járó teendőket a legnagyobb lelkiismeretességgel végzi. Alig tér vissza egyik csapatszemlérlől, midőn már ismét másfelé szólítja a kötelesség. A főherceg legközelebb a krakói I. hadtest csapatait fogja megvizsgálni Krakóban — mint

az ottani tudósítónk táviratozza — már most nagyban folynak a készülődések a főherceg fogadására. Körülbelül egy hélig marad Krakóban.

— **Uj magyar nemes.** A mai hivatalos lap szerint a király Csakó Károly nyugalmazott honvédőrnagynak és törvényes utódainak a magyar nemességet a »sepsi-killyéni« előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Felrobbant puskaporgyár.** New Yorkból sűrűnyik lapunknak, hogy a kaliforniai Pinole puskaporgyárban tegnap két robbanás történt. Az első robbanás nem okozott nagyobb kárt, de amint a munkások a takarításhoz fogtak, egy második robbanás révilete megökt. Ez alkalommal öt ember meghalt és tizenketten megsérültek. Egy gyújtózsínort találtak, amiből azt következtetik, hogy a robbanást szándékosan idézték elő.

— **A müncheni nász.** Amíg a szegény Kóburg Dorottya hercegnő környezete afölött civakodik, hogy milyen vallás esküförmája szerint legyen boldoggá, szerencsésebb rokona, a bajor Zsófia hercegnő, királynéknak tudós fiú-renek Károly Ivádor hercegnének leánya, össze is kelt szíve választottjával, Lörring Jettenbach Hans Veit gróffal. Az esküvő Münchenben ment végbe. A polgári esketés után a fényes nászmenet a hercegi palotának kapujánál átalakított márványtermébe vonult hol Stein érsek vezette az egyházi szertartást. Ennek b. f. j. z. t. v. l. pompás lakoma következett este 6 órakor pedig a nürnbergi gyorsvonattal északfelé n. s. z. u. r. a. indult a fiatal pár.

— **Ügyvédjelöltek köre.** Nehány ügyvédjelölt azon fáradozik, hogy egyesületet hozzon létre az ügyvédjelöltek számára. Az egyesület érdekében, melynek célja a testületi szellem ápolása, és jogi kérdések tudományos fejtegetése, és most gyűlik nagyban az aláírókat. Az egyesület kezdeményezői e hónap 30-án, szombaton este 7 órakor tartják meg az első gyűlést a Vigadó kistermében.

— **Közjegyzőknél tilos a gépirás.** Mint értesülünk, egy felvetett kérdés alkalmából az igazságügyminiszter kijelentette, hogy az írógép használata a közjegyzői okiratok felvételénél mellőzendő.

Az 1874. XXXV. t. cz. nem tartalmaz ugyan rendelkezést afölött, hogy az írás milyen anyagból készült író-zerrel eszközöndő, de a do og természetéből folyik, hogy a közjegyzői okiratnak oly anyaggal kell írni, mely nemcsak a papírosra tapad, hanem a papírosba is behatol olyképp, hogy az írás feltűnés nélkül a papírosról ne legyen eltávolítható. Ezért, bár a törvény kifejezetten nem tiltja, irónnal sem engedhető meg a közjegyzői okirat felvétele. Az írógép alkalmazásánál is oly festőanyag-gal eszközöltetik az írás, mely a papírosról könnyű szerral, alig észrevehetőleg eltávolítható s alaposan lehet attól tartani, hogy ez okból a bíróság azt írógéppel felvett közjegyzői okiratot nem fogja hitelesnek elismerni. Ehhez járul, hogy az írógép használataánál nagyon sok iráshiba fordul elő, melyeknek az 1874. évi XXXV. t. cz. 65. §-ának második bekezdésében előírt módon való utóagos helyreállítására annyi időt vesz igénybe, hogy közjegyzői okiratok felvételénél a gépirás alkalmazása időnyereséssel alig járna.

— **A sikkasztó vasuti pénztáros.** Beczkői Miklós államva-uti pénztárost, ki az általa kezelt pénzek egy részét elsikkasztotta, a napokban tartóztatta le a gyomai főszolgabíró. A sikkasztásról már régebben tudtak a pénztárnok felelősei, de időt adtak az elsikkasztott összeg visszatérítésére. E hó 24-én telt le a határidő. Beczkői azonban nem tudta visszatéríteni a pénzt. Elfogatása után elszállították a gyulai kir. törvényszékhez, hol ügyét Balogh vizsgálóbíró vette vizsgálat alá. A pénztárnok a vizsgálóbírónak elmondta, hogy anvja huzamos ideig súlyos beteg volt. Neki nem volt pénze ovisra és gyógyszerre. Kölcsönökhöz folyamodott s ezek révén adósságokba keveredett. Nehogy adóssá-

gái miatt bocsássák el, hát hozzányúl a rábizott pénzhez. Vallomásából azonban az is kitűnt, hogy nőilen korában sokat mulatott s ez is sok adósságba verte őt. A sikkasztót annyira megtörte az elfogatás, hogy tartanak attól, miszerint kárt tesz magában. Hogy ez meg ne történhessen, a gyulai kir. ügyész egy öreg megbízható rabot rendelt mellé a börtönbe.

— **Miért nincs zsirafunk?** Már régóta tűnődnek az állatkertünk látogatói, hogy az igazgatóság még nem szerez be új zsirafokat az évek előtt elpusztultak pótlására? Erre a kérdésre most egy németországi lap felel. Menelik, Abesszinia királya, haragszik az o-zirak-magyar monarchiára, mert ez nem akarja az ő szuverenitását elismerni. Boszúból megöltölte, hogy országából zsirafokat szállítsanak hozzá. Már pedig a zsirafok Abesszinia kivételével mindenfelé annyira kipusztultak, hogy drága pénzen se tud nekünk Hagenbeck ilyen hosszonyaku állatot beszerezni, ha csak a diplomáciának nem sikerül a bős Meneliket kiengeztetni.

— **A Schwarzkoppen osárdás táncza.** A nagyváradi katonai ünnepélyt nagy lakoma követte. A lakománál a Magyarai testvérek híres debreczeni bandája játszott. Schwarzkoppen és a braganzai herceg nagy élvezettel halgatták a cigányt. Egyszer csak felugrik Schwarzkoppen, kiveszi a primás kezéből a hegedűt és eljátssa a Radeeczy indulót. A kedves jelenet után rázendítette a banda a német császár kedvenc magyar nótáját a »Vékny deszka kerítés«-t. Ezután jött azonban az esemény legérdekesebb része. Schwarzkoppen od szólt a cigánynak, hogy játszék csárdást. Mikor aztán rázendítette a banda, előállt a német császár képviselője, véle szemben pedig a braganzai herceg és valódi magyar tűzzel eljártak a csárdást.

— **A Serly kir. nótázsa.** Tulajdonképpen az volna a helyes czíme, hogy: »Serly társulatának szomoru kalandjai vizen és szárazon«. Mert bizony az a hetven tagu magyar ének és zenekar, amelyet Serly még május elején szerződtetett ki Londonba, nagyon szomoru tapasztalatokon ment keresztül a »vendég szereplés« a t. Serly elvitte őket val hogyan Bécsig, ott azonban kijelentette, hogy bizony neki nincs pénze, meg kell várni az impreszáriót. Két napi nyomorgás után végre megérkezett a várva-várt férfit és Londonba szállította őket, ahol a kiállításban kellett énekelniük, amiért kaptak Serlytól hetenkint két, esetleg három forintot. A harmadik héten azután elbocsájtotta a zenekart és az énekkar egy részét. Részben gyűjtésből befolyt és zegen, részben pedig a konzulátus költségén küldte őket Hamburgig, ott azonban mindenszükséglet megtagadott tőlük, s akinek eszébe jutott tiltakozni ez eljárás ellen, azt egyszerűen kidobhatta a lakásából. A többiek, akik Londonban maradtak — köztük Veress Sándor, meg a primadonnák Réna Tilla és Révy Aurélii, egyideig valami rozoga zongora hangjai mellett énekeltek a magyar nótákat, később azonban teljesen elmaradt a közönség a »hangversenyekről« s így a társulat szlopai is a legnagyobb nyomorba jutottak. A lakásokból kizárták őket, enniök sem volt mit s így csakhamar szétszakadtak, ki Párisba, ki Berinbe. A társulat egyik része pedig a nagyobb városok magyar egyesületei jóvoltából, valahogyan hazavergődött. Így beszűlt el a társulat egyik tagja, Serly kirándulásának szomoru történetét.

— **A tekozló apa.** Jó Milán, Sándornak a szerbek rokonzenés királyának apja, mintaképe a megszorult gavallérok-nak. Vannak napai, amikor elfogy minden pénze a derek extiráljának. Van az évek bizonyos szaka, amikor a pánsi előkelő klubok becsapják az apját a nagy szerb gavallér előtt s otyankor mindig történik valami, amivel az extirálty magára vonja egy időre a figyelm t. Rendszeren azt szokta meg-elekedni, hogy hazamegy az ő egyetlen fiához, a kis Szabolcs s a vén roka elpanaszolja a gyermekkirálynak, hogy ő a világ legszerencsétlenebb halandója. Hogy ha nem kéne a fiát és Obrenovics család fennmaradásáért élnie, hát inkább önként elvetné magától az életet. S a kis

Sasá könyörül a tekozló, a megfőrd papán. A kis Sándornak jó szíve van, a kis Sándor nem tud könyörtelen lenni, ha édes apját könyezni látja. Természetes, hogy ennek a könyörtelenségnek Szerbia iszsa meg a levét. Milán most is csak a szokásokhoz volt hű, mikor újabb látogatásával megtisztelte Belgrádot. A szerb képviselők már izzadnak is. Mert a jó Milán kevesli a jelenlegi zsebpénzt s ezért egy igen mulatságos törvényjavaslatot dolgozott ki, amely szerint a Szerb állam évi zsebpénzt 800,000 dinárról 803,000 dinárra emeli fel olyképpen, hogy a törvénynek 10 évi visszaható erej legyen, vagyis hogy az 500,000 dinár többletet 1888-tól számítsák, amikor ő a szerb trónról lemondott s most egy summában fizessen ki neki potom 5 millió dinárt.

— **A hideg fényről.** A legújabb szenzációs amerikai fölfedezés, a hideg fény, melyet egy Mac Ferlan Moore nevű fiatal elektrotechnikusnak köszönhetünk. Az új fölfedezés megemlést, vagy legalább is jelentékenyen csökkentti azt a nagy erővesztéseget, mely az eddig összes eddig ismert fényforrásokkal együtt jár, minthogy mintegy 95 százalék vész el a kifejlesztött meleg alakjában. Moore a légmentes és hígított gázokkal telt Geissler-féle üvegcsőveket használja. Ezek szép színhatásaiért, melyeket az elektromos áram bennük előidéz, általánosán kedveltek, de eddig kevés gyakorlati alkalmazásuk volt, mert nagyon gyöngén világítanak. Moore ezen ügy segít, hogy az árammegszakításokat a légmentes téren végezteti, ahol ez sokkal sürűbben történhetik meg. Az általa használt árammegszakító segélyével percenként 60,000-szer lehet az áramot megszakítani, mi által az áram hasonlíthatatlanul hatásosabb és a Geissler-féle csőveket rendkívüli fényben ragyogják be, amelyhez úgy szólván semmi megfeszítés se járul. A new-yorki villamossági kiállításon egy kis kápolna volt felállítva, melynek csucsívet és boltozatai 5 cm. átmérőjű és 2 és fél m. hosszúságú Geissler-féle csővel voltak kibélelve. A kápolna világítása nagyszerű volt és olyan erős, hogy a kápolna minden részében lehetővé tette a fényképek felvételét. A »hideg fény«-nyel, az által, hogy az összes előállított erőt a fényképezéshez lehet felhasználni, nagy megtakarítás jár.

— **A cigarett az orosz udvarnál.** Az orosz czárné nem szereti a cigarettfüstöt és »felkérte« az udvarhoz tartozó hölgyeket, hogy ne cigarettézzenek az ő jelenlétében. Ez a kérés alakjába burkolt ukáz nagy izgatótságot idézett elő az udvarhölgyek között, mert a cigarettézés nek még kevésbé tudnak e szenvedélyről lemondani, mint a férfiak. Kérvényt intéztek hát a czárnéhoz, hogy vonja vissza »óhaját« és azzal támogatják kérésüket, hogy minden udvarnán meg van engedve a cigarettézés és hogy koronás hölgyek is, mint az özvegy czárné, ennek növére a valasi hercegné, Erzsébet magyar királyasszony, a román királyné, a spanyol régenskirályné, a portugál királyné, sőt a szigoru czárné nővére, Henrik porosz herceg neje is hódolnak a cigarettézés szokásának. Még eddig semmiféle válasz sem érkezett a kérvényezőkhöz.

— **A legújabb inggombok.** A férfidivat legutolsó újdonságát képezi a három-három gombból álló mellgombkészlet, amelyeknek középső gombjában egy rendkívül finom művi órácska van elhelyezve. A filigrán és mellett pontosan járó időmutató számlapja háromnyolczad czolló átmérőjű. Az ilyen gombkészlet az ingmell alatt egy keskeny ezüsthuzallal van összekötve. Az órácskát aképen húzzák fel, hogy a felső gombot egyenletesen ide-oda forgatják, ha pedig a mutatót a arjuk igazítani, ez a legalsó gomb forgatása segélyével történik. Ez a jártékszer gyakran több ezer frank értéket képvisel, mivel a kis órácska és a szomszédos gombok drágakövekkel vannak kirakva.

— **A Szent-Ferencz rend reformja.** A Szent-Ferenczrendiek reformjáról ma jelent köz eményeket illetékes helyről a következők igazítják helyre: Nem igaz, hogy fehér ruhát viselni nem szabad; nem igaz, hogy tél-víz idején meztelab kell járni, mert harisnya nélküli saruban

